

Weelderige, wilde bloemenweiden

Rond bloemenweides hangt het *dolce far niente*, het aangename nietsdoen. De zomerse geur van gras, kruiden en bloemen. In zo'n weelderige, wilde bloemenweide lig je zorgeloos met een pijpenstrootje in de mondhoek te mijmeren over het goede van de natuur. Een bloemenweide lijkt onderhoudsloos te kunnen bestaan. Maar wie met Jozanneke Bijkerk en Jasper Helmantel van kwekerij Cruydt-Hoeck spreekt, weet al snel dat het genuanceerder ligt.

Tekst - Anne Wolff

Sinds 2007 zijn Jozanneke Bijkerk en Jasper Helmantel de eigenaren van kwekerij en verzendbedrijf Cruydt-Hoeck, dat is gespecialiseerd in wildeplantenzaden en bloemenweidemengsels. Rob Leopold en Dick van den Burg startten het bedrijf in 1978. Zij verzamelden en kweekten wilde planten als reactie op de teloorgang van de inheemse flora. Net als hun voorgangers zetten Bijkerk en Helmantel zich in voor het behoud en het bevorderen van de inheemse wilde bloemen. Het aanleggen van inheemse bloemrijke vegetaties is voor hen een hulpmiddel om de biodiversiteit te waarborgen. Eind 2010 verhuisde de Cruydt-Hoeck naar het Friese Nijeberkoop. Terwijl de plantenbedden werden aangelegd en de proefvelden werden ingezaaid, bleef de verkoop van de bijzondere plantenzaden doorgaan.

Bloemenweiden

Een mooie bloemenweide is volgens Bijkerk en Helmantel het resultaat van het kiezen van een passend zaadmengsel bij de bodem, goed maai-beleid, en geduld. Een bloemenweide bestaat uit een mengsel van grassen en verschillende kruidachtige plantensoorten die min of meer harmonieus samengroeien. Bekende voorbeelden zijn bloemrijke hooilandjes, bermen vol wilde bloemen of graanakkers waarin veel klaprozen, gele ganzenbloem en bolderik voorkomen. De bloemenwei kan ook zijn samengesteld uit vaste tuinplanten of uit een mengsel van verschillende soorten tulpen of eenjarige perkplantjes.

Om een vaste weide in stand te houden is een maaieregime noodzakelijk. "Zonder maaieregime verandert iedere weide uiteindelijk in een bos," stelt Jasper Helmantel.

Eenjarig of meerjarig?

Wie een bloemenweide wil aanleggen wordt onmiddellijk voor de keuze gesteld: kies je voor een weide met eenjarige akkerbloemen of wordt het bloemrijk grasland met meerjarige of vaste plantensoorten? Een weide met onder andere klaprozen, korenbloemen en gele ganzenbloemen is natuurlijk een plaatje, maar dan moet jaarlijks de grond opnieuw worden bewerkt en bijgezaaid. Het voordeel is dat akkerbloemen op iedere grondsoort willen groeien, mits deze niet te schraal of te droog is. Een akkerbloemenmengsel wordt net zoals een grasveld ingezaaid met het verschil dat 'de grond niet zo keurig egaal hoeft te worden afgewerkt'. Het beste resultaat krijg je door de akkerbloemen in het vroege voorjaar te zaaien, van februari tot uiterlijk begin mei. In de zomer volgt de beloning.

Ook kan worden gekozen voor het vaste bloemrijk grasland. Een bloemrijk grasland is een vaste bloemenweide waarin grassen en kruiden samen kunnen groeien. "Omdat grassen snel dominant zijn, wordt begonnen met de bloemen. De grassen komen vanzelf. In een bloemrijk grasland zijn er

Boven links: Akkerbloemenmengsel. Fotografie: Cruydt-Hoeck. Boven rechts: Bloemrijk grasland. Fotografie: Cruydt-Hoeck. Onder links: Bloemrijk grasland. Fotografie: Cruydt-Hoeck. Onder rechts: Jasper Helmantel & Jozanneke Bijkerk. Fotografie: Erik van den Ham.

soorten als margriet, knoopkruid en duizendblad. In het eerste groeiseizoen zullen de gezaaide zaden langzaam gaan kiemen. Maar ook zullen er allerlei snel groeiende onkruiden gaan kiemen zoals melde en perzikkruid. Door in dit eerste jaar de vegetatie drie tot vijf keer te maaien, maai je deze onkruiden weg en is er voldoende licht en ruimte voor de gewenste wilde bloemen. In het eerste groeiseizoen kun je dus ook nog geen bloemen verwachten. Vanaf het tweede jaar ga je het bloemrijk grasland één tot twee keer maaien. Bijvoorbeeld in juli en eventueel nogmaals in september. Het maaisel voer je af om de weide te verschralen. De eerste bloemen zullen verschijnen en ieder jaar word je bloemrijk grasland mooier en mooier."

Parken, bermen en rotondes

De resultaten van de bloemenweidemengsels zijn bijna overal te vinden. De zaden en mengsels worden vooral toegepast in het openbare groen, zowel gemeentes als landschapbeheerders zien het bloemrijk grasland als alternatief voor het traditionele groenbeheer. Wie weer eens in de file staat maakt grote kans om naast zich in de berm een van de zadenmengsels van de Cruydt-Hoeck aan te treffen.

Informatie: www.dikkezadenlijst.nl, www.wildeweelde.org

Climbing Meadows

Hoe mooi de veelvormige, kleurige zaden en mengsels ook zijn, de groei- en bloeiwijze moet je kunnen zien. Op Bingerden 2011 presenteerden Bijkerk en Helmantel hun bloemenweidemengsels op originele wijze. Twaalf krat-grote bloemenweides zweefden ruim boven het maaiveld. Het blijkt dus dat de grootte van een bloemenweide zeer wisselend kan zijn. Zo vertelde Jozanneke Bijkerk dat zij eens een mooi voorbeeld had gezien van een bloemenweide met bijzondere wilde planten op een balkon.

Climbing Meadows, Bingerden 2011. Fotografie: Jasper Helmantel.